

4-АПТА. ОҚУ ОРНЫ.

Лексикалық тақырып: Оқу орны.

Грамматикалық тақырып: Сөз құрамы, сөздердің негізі туралы ұғым.

Қосымшалардың орын тәртібі.

ГРАММАТИКАЛЫҚ ТҮСІНІКТЕМЕ

Қазақ тілінде қосымшалардың жалғану реті бар. Заттың атын білдіретін сөздің түбіріне алдымен көптік жалғауы, содан кейін тәуелдік жалғауы, сосын барып септік жалғауы жалғанады. Мысалы: жолдас-тар-ың-мен сөйлес. Етістік түбіріне алдымен болымсыздық жұрнағы содан кейін шақ жұрнағы, сосын барып жіктік жалғау жалғанады. Мысалы: кел-ме-й-мін.

ТЫҢДАЛЫМ-АЙТЫЛЫМ

1-тапсырма. Талқылауға арналған сұрақтар:

- 1.Қай мектепті бітірдіңіз?
- 2.Ұлттық бірыңғай тестілеуді қалай тапсырдыңыз?
- 3.ЖОО дегенді қалай түсінесіз?
- 4.Сіз қандай ЖОО-н білесіз?
- 5.Сіз қандай ЖОО түсуді армандадыңыз?
- 6.Қандай ЖОО түстіңіз?
- 7.Ол қандай университет?
- 8.Университет туралы не айта аласың?
- 9.Неліктен бұл ЖОО қаладыңыз?
- 10.Қандай мамандықты қаладыңыз?
- 11.Сіз білім алатын университет қашан құрылған?
- 12.Университетте қандай мамандыққа даярлайтын факультеттер бар?

ОҚЫЛЫМ-АЙТЫЛЫМ

2-тапсырма. Мәтінді оқып, өз ойыңызбен жалғастырыңыз.

Оқу орны

Жоғары оқу орындары — білім беру, экономиканың, ғылым мен мәдениеттің түрлі салалары үшін жоғары білімді мамандар даярлайтын мекемелер. Жоғары оқу орындарына академиялар, университеттер, институттар жатады. Сонымен қатар бұлардан тыс түрлі әскери, діни т.б. жоғары оқу орындары да бар. Жоғары оқу орындары ұлттық, мемлекеттік, жеке меншік болып бөлінеді.

Астана қаласында бірнеше жоғары оқу орындары бар. Олар: Назарбаев университеті, Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, «Тұран-Астана» университеті, С.Сейфуллин атындағы қазақ агротехникалық университеті және т.б. Бұл университеттер қоғамның әртүрлі салаларына білікті мамандар даярлап шығарады.

ЖАЗЫЛЫМ

3-тапсырма. Мәтін бойынша сұрақ құрастырыңыз.

4-тапсырма. Төменде берілген сөз тіркестерін қазақ тіліне аударып, сөйлем құрастырыңыз.

Международный университет, национальный университет, бесплатное обучение, Министерство Образования и Науки РК, Центр тестирования, рубежный контроль, летняя сессия, зимняя сессия, национальная библиотека, общественная деятельность, лучший преподаватель, частный ВУЗ, программа «Болашақ», бакалавриат, магистратура, ученая степень, должность, успеваемость студента.

5-тапсырма. Университеттегі алғашқы күндеріңіз туралы ой бөлісіңіз.

6-тапсырма. Мамандық тақырыбына мақал-мәтел жазып, мағынасын түсіндіріңіз.

7-тапсырма. Сәйкестікті көрсетіңіз.

ғылым	Обязательный
ертеңі	цель
білім жүйесі	среднее образования
қағида	будущее
мемлекеттік емес	система образования
міндетті	своя воля
орта білім	не государственный
тегін	учебник
өз еркі	наука
оқулық	бесплатно
әдістемелік	самая главная проблема
ең маңызды мәселе	собственность
жеке меншік	методический

8-тапсырма. Мына сөздерді, сөз тіркестерін орыс тіліне аударыңыз.

Жоғарғы білім, орта білім, білім жүйесі, ҚР Білім және ғылым министрлігі, білім ордасы, болашақ бағдарламасы, ұлттық бірыңғай тестілеу орталығы, білім сапасы, емтихан, диплом, талапкер, жас маман, түлек, сапалы білім, саналы тәрбие беру, негізін салу, өркениетті елдер, заман талабына сай, терезесін тең ету, ғаламдық коммуникациялық желі, білім кеңістігі, жаңа талаптар, бәсекелестік мүмкіндігін көтеру, адамгершілік тәрбие, ғажайып қоймасы, игеру, сыншы, білікті.

9-тапсырма. Төменде берілген сұхбатты жалғастырыңыз.

-Жанерке, шетелдерде жеке меншік оқу орындары көп пе?

Осыған қатысты қандай деректер білесіз?

-.....

-Мен ғаламтор ақпараттарынан шетел студенттерінің базасы мықты жеке меншік университеттерінде оқығысы келеді дегенді естіп едім. Оның сыры неде?

-.....

-Шетелден келген білім жүйесі негізінде «магистр», «бакалавр» сияқты терминдерді естідік. Ол жайында не білесің?

-

10-тапсырма. Қазір өзіңіз оқып жатқан білім ордасы жайлы шағын әңгіме жазыңыз.